

ТЫЗЭКЬОТМЭ — ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Макъ-

Бэдзэогъум и 27-р — Адыгейм
къэралыгъо гъэлпсыкъэ из зыхъугъэ Маф

1923-рэ ильэсүм
гъэтхапэм
къышегъэжьагъэу къыдэкъы

№ 237 (22686)

2022-рэ ильэс

ГҮҮБДЖ

ТЫГЬЭГЬАЗЭМ и 27-рэ

ОСЭ ГҮЭНЭФАГЬЭ ИЭП

тисайт

WWW.ADYGVOICE.RU

тисоциальнэ нэктубгъохэр

6 +

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъээст

Спорт псэуальэхэм къахэхъуагъ

Адыгейм и Лышъхъэу Къумпыл Мурат Красногвардейскэ районым щылагъ псауныгъэр гъэпытэгъэним фытегъэпсыхъэгъэ комплексэу «Кавказ» зыфилоу район гупчэм щагъэпсыгъэмрэ селоу Еленовскэм щашыгъэ спортзалымрэ якъизэхъуын хэлэжьагъ.

Сурэхэр: А. Гусев.

Селоу Еленовскэм дэт гурыт еджаплэу N 6-м щагъэпсыгъэ спортзалыр программэу «Куаджэхэм зэдиштэу хэхьонигъэ ягъешыгъенир» зыфиорем ишүаугъэкэ ашыгъ. Псэуальэм сомэ миллионы 100 фэдиз тифагъ. Унэм хэтыг спортзалыр, зытэекылээр, санитар-нэ шапхъэхэм адиштэрэ унэ зэфэшьхъафхэр: пъэлскылээр, лэмэ-псымехэр зэрлихъэр, тренерым иунэ ыкки нэмийхъэр. Нэбгырэ 270-мэ физическе культурэм спортымрэ мыш щапылынхэ альэкыщт.

Республикэм и Лышъхъэ залыкъэр кыплыхъагъ, еджаплэм щилажьэхэрэм ыкки спортивнэ секциехэм анахь чанеу ахэтхэм гүшүйгъу афэхь угъ. Нафэ къызэрхъуягъэмкэ, къелэццыкъухэм ямызакъоу, зыныбжъ икүгъэхэри мыш къеклуаллэх. Гүшүйэм пае, волейболымкэ чылпэ командэр республикэ ыкки муниципальнэ мэхъанэ зиэ зэнэкъокъухэм ахэлжье, алэрэ чылпэхэр бэрэ къехъых. «Республикэм спортымкэ инфраструктурэм зытэгъэшүүльмбгъу, анахь пэлдүзүгъэ псэулхэм иштээ

гъэнэфагъэхэр а лъэнкъомкэ ашигтэгъэпсих Еленовскэм дэсхэр кыкылтэгъягъэх спортзал афашинызу. Къэралыгъо программахэм яшигуагъжэл ар къиддхъугъ. Дэхэг анахь шихъаэр зышилонгъо иштэуми спортийсольвакъэр къызғызғыфедэн альэкынныр ары, шылжэл-псэукээ тэрээ цыфхэм яиэнимкэ спортым нахынбэу ахэр хэцүгъэнхэм мэхъэн гъэнэфагъэ и», — къыхигъэшыгъ АР-м и Лышъхъэ.

Еленовскэ къоджэ псэуплэм ишащэу Елена Клиновамрэ гурыт еджаплэу N 6-м идириекторэу йэтижкыяхъ Маэрэ зээх Еленовскэм щылсэхүэрэм ацлэкээ республикэм и Лышъхъэ зэрэфэразэхэр къыхагъэшыгъ. Мы аужырэ ильэсхэм фельдшер-мамыку йэзаплэ мыш щашыгъ, культурэм и Унэ агъэцэкэжьыгъ, лъэрсрыкъохэр ашыгъэх, гъогухэм ягъекэжьын макло, къэлэццыкъу ыгыплэ ашыненуу раҳуухъагъ.

(Икэхү я 2-рэ нэклуб. ит).

КІЭЛЭЦІҮХЭР АГЬЭЧЭФЫГЬЭХ

Ильэсикім ипэгъокіу Мыеекуапэ дахеу агъэкіэракіэ. Къэлэ паркым, Ленинім ыціэ зыхырэ гупчэм, Черемушкэм, Восходым ыкіи нэмикі чыпіхэм елкэхэр ашагъауцугъэх.

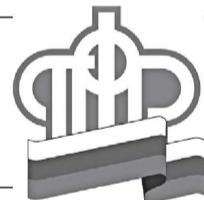

Мы мафэхэм Ленинім ыціэ зыхырэ гупчэм ит елкэр мэфэкі шыкіэм тетэу кызэуяхыг. Аш ыңғыбэ къеклонлаг. Ильэсикіэ юфтхабзэр гъэшэгъонуу куягъэ, пышис зефэшхъафхэм ахэт персонажхэм къэзэрэугоицхэр агъечэфыгъэх. Кіэлэцыкүхэм ордхэр, усэхэр кыауягъэх, къашуауягъэх. Лыжь Штыргүкымрэ Ос Пшышэмрэ зыхэлжэгъэх зэнэкьюкуу зефэшхъафхэр зэхаша-гъэх. Анахь чанеу юфтхабзэм зыкызызыгъэлэгъогъэ кіэлэцыкүхэм, ны-тихэм шүхъафтынхэр аратыгъэх.

Мыеекупэ къэлэ администрацием күлтурэмкіэ и Гъэорышилпэ, күлтурэм и Унэу «Гигант», станицэу Ханскэм дэт күлтурэм и Унэ ыкіи кіэлэцыкүх студиене «Радуга» зыфиорэр юфтхабзэм кіәщакло фэхъуягъэх.

Пенсиехэмкіэ фондым къеты

Къихъашт ильэсым рагъэжъэшт

УФ-м и Социальна фонд кіэлэцыкүхэм ыкіи сабый ежэрэ бзыльфыгъэхэм апае зы пособиене агъэнэфагъэр 2023-рэ ильэсым аритынэу ригъэжъэшт.

Ильэс 17-м зыныбжь шомын-кыгъэ кіэлэцыкүхе зыххэхьгуу зэрсү унагьоу зигъот макіхэм афаклоштыгъэ һепылэгъу зефэшхъафхэр кызэлтэеубытых азыкі ахьшэ тынным. Законым кызэрэдэлтыгъэмкіэ, унагьом гъотэу илэр нэбгырэ пэпчье тельтигъэшт, зым төфөрөр цыфыр зэрыпсэун ылтэкыицт ахьшэ анахь макіэм изынныкьо, ипроцент 75-рэ е проценти 100 къатыштыр. Урысыер пштэмэ, гуртымкіэ льтагъэшт, сомэ мини 7 — 14 мазэм унагьом фэкконуу шагъэнэфагъэр. Сабый ежэрэ бзыльфыгъэхэм япособие, ари гуртымкіэ льтагъэшт, сомэ мини 7,8 — 15,7-рэ хууцт. Мы уахътэм ахэм къа-ратырэр цыфыр зэрыпсэун ылтэкыицт ахьшэ анахь макіэм ипроцент 50-м фэдиз.

Зы пособиене игъорыгъоу техважынхэу унагьохэм амал я. Гущын пае, ахьшэ тынныр кызфеконуу зыгъэпсигъяаххэр, аш пальэу пытлыр аухыфекіэ пособиякім пае льэу тхытлыр амьтын фитых. 2023-рэ ильэ-

сыр къимыхъээ кіэлэцыкүх къэхъуягъэм, аш ыныбжь ильэс 3-м нэсүфекіэ пособиене джы непэ ыңгылашпхэхэм атетэу кызфеконуу фитынгъэх.

Мы зыкі пособиене иштуягъэ-кіэ бзыльфыгъэ сабый кызфеконуу зыщежэрэм кызын-благъэу, аш ыныбжь ильэс 17-м нэсүфекіэ къэралыгъо һепилэгъу илэшт. Ахьшэ тынхэм ягъэпсүн кызфеконуу ыкіи унагьохэмкіэ гурьогъошоу щыт.

Пособиякім апае льэу тхытлыр къэралыгъо фэто-

фашлэхэм япортал мы мафэхэм щатынхэу унагьохэм амал я. Къихъашт ильэсым иштуягъэ мазэм и 9-м ыңгылашпхэу МФЦ-м ыкіи Социальна фондым иофисхэм аштэнхэу рагъэжъэшт.

Ахьшэ тынхэм апиль къэбархэр УФ-м Пенсиехэмкіэ ифонд интернет нэклубгъо [«https://pfr.gov.ru/grazhdanam/edinoe_posobie/»](https://pfr.gov.ru/grazhdanam/edinoe_posobie/) зыфиорэм ижүүгъотэшт.

УФ-м Пенсиехэмкіэ
ифонд и Къутамэу АР-м
щылэм ипресс-къулыкъу.

Лъэпкъ проектхэр

Лъэрсрыкло гъогухэр афаших

Лъэпкъ проектэу «Щынэгъончъэ ыкіи шэпхъэшүхэм адиштэрэ гъогухэр» зыфиорэм кыдыхэлтыгъэ Адыгейм щагъецкіэжыгъэ гъогухэр водительхэмкіи лъэрсрыклохэмкіи щынэгъончъэ зэрэхъуягъэхэр нафрэ.

Гущын пае, Джэдже районым ит селоу Сергиевскэм икіэу станицэу Джаджэм екуюалэрэм ишыкіэгъэ лъэрсрыкло гъогоу километри 2,5-рэ зикыхъягъэр фашыгъах. Аш республикэм и Гъогоу фонд кыххэхыгъэу сомэ миллион 14,7-рэ пэлүагъэхъагъ.

Мыеекупэ районым ит поселку Краснооктябрьскэм икіэу станицэу Дагестанскэм екюлэрэе автомобиль гъогум бэрэ зэжагъэх лъэрсрыкло гъогур мы мафэхэм щашы. Ар пстэумкіи километриту зэрэхъурэр, сомэ миллион 13,9-рэ төфагъ.

«Адыгэявтодорым» гъогуш организациехэм зэзэгыныгъэу адишыгъэхэм ошх-осыпсхэр зэрэхъоштхэе трубэхэр чальханхэу, автомобиль ыкіи лъэрсрыкло гъогухэр чеу цыкүхэмкіэ зэтэутыгъэнхэу, сэкъатныгъэ зиэу, зеконыр кызфеконинхэм апае плиткэхэр къэгъэзэгъу е зэпрыкылпэ пэпчье тиральханхэу кыдэлтыгъэшт.

Лъэрсрыкло гъогухэм яшын ильэсир имыкызэ аухышт. Станицэу Дондуковскэм щашыгъах ыкіи атыгъ. Аш иоф ёзышыгъэ хызметшланлэу «Каскад» зыфиорэм пальэм ыпэ итэу проектийн кыдэлтыгъэхэр зешүихыгъэх. Цыфхэр лъэрсрыкло гъогум бэрэ ежагъэх, джы кіэлэеджаклохэр еджаплэм щынэгъончъэу клоштых, ны-тихэм якілэцыкүхэр ыгъылпэ ашшэштых.

Поселкэу Краснооктябрьскэм лъэрсрыкло гъогур щызышырэр ООО-у «М-Групп» зыфиорэр ари. Мыш ипроект общественэ транспортным иуцуулши шыгъэнхэу кыдэлтыгъэшт. Иофшланхэм япроцент 70-р хагъэкыгъ, мэфэ благъэхэм аухын гухэл я.

ПОЧТА
РОССИИ

Мэфэкі мафэхэм почтэхэм Иоф зэрашшэшт шыкіэр

Мэфэкі мафэхэм, 2022-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 31-м кын-шэхъэжъягъэу 2023-рэ ильэсым Ѣылээ мазэм и 8-м нэс Адыгэ Республиком ипochtэхэм Иоф зэрашшэшт шыкіэмкіэ федеральна почта зэхпхыныгъэм Адыгэ Республикомкіэ и Гъэорышилпэ макъэ къегъэшт:

— 2022-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 31-р — почта пстэухэмкіи Иофшлангыгъэ мэфэшт, зы сыхваткіэ нахынжьэу яИофшлангыгъэ аухышт;

— 2023-рэ ильэсым Ѣылээ мазэм и 1-р, и 2-р, и 7-р — почтэхэмкіэ мэфэкі, зыгъэисфыгъо мэфэштых;

— 2023-рэ ильэсым Ѣылээ мазэм и 3-м, и 4-м, и 5-м, и 6-м, и 8-м шапхъэу Ѣылээ мазэм итэу почтэхэм Иоф ашшэшт.

Аухэсигъэ графикым дишитэу пенсиер аратышт:

— 2023-рэ ильэсым Ѣылээ мазэм и 3-м — 2023-рэ ильэсым Ѣылээ мазэм и 3-м пае;

— 2023-рэ ильэсым Ѣылээ мазэм и 4-м — 2023-рэ ильэсым Ѣылээ мазэм и 4-м пае;

— 2023-рэ ильэсым Ѣылээ мазэм и 5-м — 2023-рэ ильэсым Ѣылээ мазэм и 5-м, и 6-м, и 7-м апае;

— 2023-рэ ильэсым Ѣылээ мазэм и 6-м — 2023-рэ ильэсым Ѣылээ мазэм и 8-м, и 9-м апае.

Мэфэкіхэм яльхан почтэхэм Иоф зэрашшэшт шыкіэр почтэхэм якъеbarлыгъэштэш пхъэмбгүхэм арагъотэшт.

Федеральнэ почта зэхпхыныгъэм
Адыгэ Республикомкіэ и Гъэорышилпэ
Тел. 8 (8772) 52-57-87.

ЦЫФХЭМ ЯКЬЭГЬЭНЭЖЫН анахь шъхьаIЭХЭМ ашыц

УФ-м и Президент иунашъок!э цыфхэм якъэгъэнэжын фэгъэзэгъэ күулыкъум илофыш!э и Мафэ 1990-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 27-м кышигъэжъагъэу хагъеунэфсыкы.

Урысые Федерацием икъулыкъухэй цыфхэм якъэгъэнэжын фэгъэзагъэхэм юшлэн къинэу, щынагъою зыфгъэзагъэхэр зэрагъэцаклэрэм бэкэелтытигъ цыфхэм ящылаклэзыфэдэштыр, республикэм ипредприятиехэм юф зэрашэштыр, социальнэ лъэнэйкъом юфхэр зэращызэпифэштхэр. Чыплэ зэжье ифагъэхэм йэпыэгтыу афэхъунхэм ренеу фэхъазырых, машлом, псыкъиуным, чынопс, техногеннэ нашанэ зиэтхъамыклагъохэм къыздахьыхэрэм ядэгъэзыхынклэ япшъэрыль щытхбу хэльэу агъэцаклэ.

Урсылы Федерацаем ошіл-демышшыз іоғхэмкілә и Министерстве и Гъэорышшепә шыхъаңу Адыгэ Республикаем щыләм цыфхэм якъэгъэнәжъын фэгъэзәгъе къулыкъум илоғышшәхэр ләпшызгъу зищыкъларъехэм апшы альеэсых. Ахэм ялоғышшэн изәфхъысыжъ шыхъаңар — щыләнгъе мин пчъагъеу къагъэнәжъыгъэхэр ары.

Адыгейим икъулыкъухэу цыфхэм якъэгъэнэжъын фэгъэзагъэхэм аlyтхэм ялоф хэшыкъышхозэрфырялэм, таубытэгъэ инрэлышъэрэ зэрахэльым яшчалъэ

кіе тиレスпубликә ѡыпсәүхәрәм яшылакі тапәкі ѡынәгъончъяу зэрещтыщым уицихъе тебгъеды хұшт.

Ильяс 18 хүгъэу иштихъу аригъялээ ми структурэм тоф шашэ Адыгейм илъяхъон-къэгъэнэжжын отряд ишаан Абаса

Къэралбый. 2021-рэ ильзээм «АР-м изаслуженне къэгъэн-жыаклы» зыфиюре щытхъуцэр къыфагъэшьошагъ, тофшэним иветеран.

— Мы структурэм хэтхэр лъыхъон-къэгъэнэжъыным алыпъ йоғыгъоҳам дэгъюу

Зыщымырэхъат чыпІэхэм ащағъэхэп

2022-рэ ильэсүм Урысын и Улшыгээ Клуачлэхэм куулыкцур ачызыхыицт ныбжыкцэхэм ябжыхээ дээ дэштигьо тыгэгъязэм и 27-м аухыгь. Мы ильэсүм а юфхьабзэр мазэкэ ыуж кынэнэу хуугьэ. Президентэу Владимир Путиным инашьокэ частичнэ мобилизациер зыщыкэр лъэхъаным дээ комиссариатхэм ялошшэн къямыхыльэкынным фэш дээ дэштийн кампаниер мазэкэ зэклхьагь. Юфхьабзэр Адыгейим зэрэштыкуюагьэм икцэххэм афэгъэхыгьэу гүшүэгьту тыфэхьугь АР-м идээ комиссар шхьаагь Александр Авериним.

— Адэр ильэсхэм афэдэу, мазэкэ зэрээж хаягъэм
емыльтыгъэу, мы бжыхъэ дээ дэшгыг бор зэрифэшьуа-
шэу редгъэкоктгыг. УФ-м зыкэухуумэжыннымкэ и
Министерствэ кытфигъеуцугъэ пшъэрлыр дгъэцэ-
клагь, Адыгейим ёщ ныбжыкэ 400 фэдиз къулькъур
ахынэу ядгъэшагь. Джыри зэ къыхэзгъэшымэ сшойи-
гыу, мы ныбжыкэхэр хэушхъафыкыгыгэ дээ опера-
циер зышкылорэм е нэмык! зышмырэхьат чыпэхэм
ащэштхэп, — **кыуагь Александр Авериним.**

Тигуышылгыу зэрэхигъеунэфыкыгъэмкіэ, тыгъэгъязэм

и 24-м ехүүлээ дээ күүлкүм ацэнэу къафагъэнэ-фагъэм ипроцент 96-р агъэкогъэхагъэх. Аш кыкыкэлты-клогъэ мэфиттум республикэм идээ комиссариат зы-щаугъоихэрэ ипункт кыдэнгээ нэбгыре 15-р Курга-нинскэ дэт дээ гарнizonын ашагъэх. Адрэ ильзсхэм афэмидэу мыгъэ Мыекуапэ дэт дээ гарнizonиттум чыплаабэ ялагь. Ахэм ашыщым бэмышэу нэбгыре 39-рэ агъэкуагь. «Альтернативэ къулыкъу» зыфиорэрэ нэбгыри 2-мэ кыхахыгь. Дээ дэшгьом иплан тетэү Адигеим икыгъэ ныбжыккэхэм янахыбэр лъэсыдзэхэм, стратегическе мэхъянэ зиле ракетнэ дзэхэм (РВСН) ыкли Лъэпкъ гвардием идэхэм ашагъэх. Дээ-учнетнэ сэнэхъятахэр ягъэгъотыгъэним укъыпкъырыкъымэ, ашкээ ишыкъэлья пчагъэр агъяхвазырыгь.

Мыгъэрэ бжыхъэ дээ дэштийом зэхъокыныгъэхэр фэхъугъэхэп. Къулыкъур зеражьыщт палъэр къэнэжьыгъ — зы ильяс, а палъэр ыкчи къулыкъур зыхьыщтхэм аныбжь лъагъэктэнэм джы тегуучыэх, ау хэбзэгъэцугъэ гъэнэфагъэ джыри Ѣшигоп. Гъэтхэ дээ дэштийор къесмэ къэнэфэшт.

— Дзэ дэшгыг бор комиссариатым иофшиэн шхъялэхэм ашыц. Арышь, цыифхэмэр военкоматынрэ азыфагу зэгурмын ыонгыг къимыкэу, хэбзэукъоныг эхэр хэмыхуухьэхэу иофхъабзэр зэхэцгэгэнэм мэхъянэшхо ил. Районхэм ашыг комиссиөхэм мы бжыхье дзэ дэшгыг бор дэгьоу иоф ашлагь. Пшьэрльзүү афагьэуцу-гыэр анахь дэгьоу зыгьэцкэлгэхэм ашыщых Мыеекьопэ, Джэджэ ыкли Коцхъэблэ районхэр. Коцхъэблэ районым нахь игъэкточигэу игуту къесшы сшлонгыу, ильэс къэс зэфхэхысыжьэу тшыихэрэмкэ анахь иофыгыуабэ къызыщыу цухэрэм мыйр ашыцгыг, дзэм зыщызыдзыгхэрэм япчагьэкэ нахь къахэшьщыг. Фэдэ къыхэмькыгэу мыйгэрэ бжыхье дзэ дэшгыг бор афагьэнэфэгтэ пчагьэм шхъядэкэу ныбжыкэхэр къа-угийонхэ альэкыг, — **Кыбыагь А. Авериним.**

Мы ильэсым ибжыхъэ дээ дэштигьо шапхъэхэм адиштэу зэрэрагъэклокыгъэр, пшъэрыльэу къафагъэу-цуцъэр шlokl имылэу зэрагъэцкялагъэр Адыгейм ико-миссар щъхъале къыхигъештыгь.

ІШЬЫНЭ Сусан.

Зэрифэшьушу Адыгейм ІофшІэнүр лъегъекIуатэ

Украинэм щыкіорэ хэушхъафыкыгъэ дээ операциер анахь хуугъэ-шIэгъэ инэу мы уахтэм зытегущыIэхэрэм ашыщ. Ильсэу икырэм ашт епхыгъэ Іофыгуабэ Адыгейми щызэшьушуахыгъ, ІофшІэнүр лъагъекIуатэ.

УФ-м и Президент иунашьокэ Луганскэ ыкIи Донецкэ народнэ республикэхэм цыфэу арысхэр къеухумэгъэнхэм фытегъэпсыхъэгъэ хэушхъафыкыгъэ дээ операциер 2022-рэ ильсэым мэзаем и 24-мрагъэжьагь.

Украинэм щыкіорэ операциер мамырныгъэр къеухумэгъэнхэм зэрэфэлорышIэрэм яцыхъэ зэрэтельтыр бэмэ хагъэунэфыкы.

— Донецкэ ыкIи Луганска республикэхэм цыфэу арысхэр щынэгъончье зэрэлсэүщхэмтицыхъэ тель хумэ, ахэр хэушхъафыкыгъэ субъектэу зэрэштихэм, Кырым Урысые Федерацием зэрэштийм Киев адьригъаштэмэ, операциер къедгъэуцүст, — дээ операциер зырагъяжъэм къыуагь Владимир Путиним.

Охтэ пъэнэфагъэм къыкыц Донецкэ ыкIи Луганска республикэхэр Урысыем щыщ хуугъэх. Хэушхъафыкыгъэ дээ операциер мамырныгъэ зэдэгүүшIэхэмкэ зэшүүгъэцкынен Урысыем и Главномандомоу ўуяг итыгъ, ау Украинэм ипащхэр ашт къезэгъыгъэхэп.

Къулыкъур ахынэу къизтефэхэрэм къяджагъэх

Тикъэралыгъо ишынэгъончагъэ къеухумэгъэнхэм фэшионыгъом и 20-м къыщегъэжьагъэу «частичнэ мобилизациер» Урысыем щырагъяжьагь.

Украинэм щыкіорэ хэушхъафыкыгъэ дээ операциер нафе къытфешы Урысыем ицыфыбэмэ яхээгъу шу ээральэгъурэр, патриотэу зэрэштихэр.

— Кыблэ федеральнэ шольырым иштаб республикам ыпашхъэкэ къыгъеуцүгъэ пшьэрлыр икью гъэцкIагъэ хуугъэ. «Частичнэ мобилизациер» къыдхэлтыгъэу пшьэрлыр агъэнэфагъэхэр дэгъоу зэшо-зыхын зыльэкыщ цыф купхэр ары анахьэу тыкъызэджагъэхэр. Пчагъяжъэкэ къэлэпон хумэ, запасын щысхэр мобилизациер къыхиубитхэрэм ашыщэу зы процент — нэбгырэ миным ехъу — Адыгейм икыгъэр. Зы артиллерийскэ полк посау тиреспубликэ икыгъэхэм агъэлсыгъ, ашт хэмэфагъэхэр дээ частихэм, щыкIагъэу яэм елтыгъэу, ахагъэхьаштых, джыри шойгоноигъэ зиэхэр игъорыгъозэ куп-купэу makloх, —

къыуагь АР-м идээ комиссариат ипащэу Александр Авериним.

Адыгейм и Лышхъэ пшьэрлыр зэрафишыгъэм тетэу республикэм исхэу мобилизацием къыхиубитгагъэхэм, хэушхъафыкыгъэ дээ операциер зыщикиорэ чыпIэм щыI тичын-пэгъухэм ыкIи ахэм янагъохэм ящыкIэгъэ ІэпIэгъур ягъэгъотыгъэнхэмкэ тишольтыр Іофхэр щыльагъекIуатэх.

— Анахь пшьэрлыр шхъаIэхэм ашыщ дээ къулыкъушIэхэмре ахэм янагъохэмрэ ялофыгъохэр псынкIэу зэшохыгъэнхэр. Ти Хэгъэгу къеухумэхэрэм лъэныкъо постэумкI іэпIэгъу ягъэгъотыгъэнхэм непэ мэхъянэшко иI, — къыуагь Адыгейм и Лышхъэу КъумпIыл Мурат.

Хэушхъафыкыгъэ дээ операциер хэлажъэхэрэм янагъохэм социальнэ ІэпIэгъур ягъэгъотыгъэнхэмкэ, зэтгээгээ ахьщэ ІэпIэгъу алэкэгъэхъэгъэнхэмкэ ишыкIэгъэ амалхэр республикэм щызерахъагъэх. Дашигъэхэм республикэм щагъэнэфэгъэ сомэ мини 100 зырызыр аратыгъ. Социальнэ газификациемкэ программэм къызэрэшьдэлтыгъэу, субсидие зэрэтихъэу, фэгъэкотенгыгъэ зиэхэм дээ къулыкъушIэхэм янагъохэр ахагъэхьагъэх. Мобилизацием хэфагъэхэм ыкIи гуфтихэм якIэлэцIыкIухэу еджапIэхэм ачIесхэм ыкIи хэмийтэу шхын стыр алэкIагъахъэ, нытыхъэу зисабий кэлэцIыкI ыгыпIэм зыщэхэрэми ыкIи атэрэп. Джаш фэдэу Адыгэим и Лышхъэу КъумпIыл Мурат ежь ышхъэкIэ ахэм апэгъокIыгъ. ПшэлэгъэнэфагъэкIэ пункти 4-мэ къекошгъэхэр атырагошагъэх, псэунхэмкэ ящыкIэгъэ амалхэр кынадалтыгъэх. Ахэр къызыншынчугъэ чыпIэхэм тащыагь, гүүшIэгъу тафэхъууг.

Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэр икIэшаклохэу хэушхъафыкыгъэ дээ операцием хэлажъэхэрэм транспорт хэбзэлах амытным фэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцүгъэ республикэм щаштагь.

Цыфхэм яшIуагъэ арагъэкIы

НепекIэ анахь зигъо пшьэрлыхэм зыкIэ ашыщ егъэзигъэ ІофкIэ Херсонрэ Херсон хэкумрэ къезыгъинхэи Адыгейм зыкIэзэжьэхъэхэм ІэпIэгъур афэхъуягъэнхэр. Ахэм афэдэу республикэм нэбгырэ 521-рэ къэкошгъэх. Адыгейм и Лышхъэу КъумпIыл Мурат ежь ышхъэкIэ ахэм апэгъокIыгъ. ПшэлэгъэнэфагъэкIэ пункти 4-мэ къекошгъэхэр атырагошагъэх, псэунхэмкэ ящыкIэгъэ амалхэр кынадалтыгъэх. Ахэр къызыншынчугъэ чыпIэхэм тащыагь, гүүшIэгъу тафэхъууг.

Мы уахтэм зышхъэ къезыхъяжьыгъэхэм документхэм ягъэпсынкIэ ІэпIэгъур гъэнэфагъэ араты: урысые паспортхэр, СНИЛС-хэр, банк картэхэр, сим-картэхэр алэклагъахъэх. Джаш фэдэу республикэм зэтгэгъуо унагъом исым пэпчь сомэ мини 20 зырыз хуурэ ахьщэ ІэпIэгъур, унагъом альэфедэшт IапIэхэр къызэрэшэфын альэкIыщт сомэ мини 100 зырыз ыкIи игъорыгъозэ унэ сертификатхэр аратыгъ.

Зышхъэ къезыхъяжьэхэм гъомылапхъэхэмкIэ, щыгынхэмкIэ, цыфым нахь ишыкIэгъэ пкыгъо зэфэшхъафхэмкIэ Адыгейм исхэр ІэпIэгъур афэхъу.

ШушIэ ІэпIэгъур

Партиеу «Единэ Россиемрэ» республике штабэу «Тэ тызэ

гъус» зыфиорэмрэ икIэшаклохэу хэушхъафыкыгъэ дээ операциер зыщикиорэ чыпIэми, Херсон хэкумкIэ Геническэ районни гъомылапхъэхэр, рацнэхэр, щыгын фабэхэр, автомобиль щэрэх ыкIи нэмькI пкыгъохэр зыхэхъэрэ шуушIэ ІэпIэгъур алэклагъахъэ.

Шугу къедгъэкIыжын политическэ партиеу «Единэ Россиер» хэушхъафыкыгъэ дээ операциер зырагъэжьагъэм къыщыублагъэу Донбасс зышхъэ къизыхъяжьэхэм, щыхафит ашIыжыгъэ чыпIэхэм къарынагъэхэм ІэпIэгъур зэрафэхъурэр. Херсон хэкум и Геническэ район щыпсэухэрэм тхыгъэ къагъэхыгъ кынагъо зышхэхтэх уахтэм Адыгейм исхэр ІэпIэгъур къазэрэфахъуяжьэхэмкIэ зэрафэрэхэр къышилоу. Аужыре пчагъэжэхэмкIэ, хэушхъафыкыгъэ дээ операциер зырагъэжьагъэм къыщыублагъэу «Урысые народнэ фронтим» АдыгеймкIэ ишьоллыр къутамэ шуушIэ ІэпIэгъуртонни 7, шольыр партиеу «Единэ Россиим» тонн 200 аугюоигъ ыкIи ашт арагъэшагь.

ІэпIэгъур зэлагъэурэр. ГүщIэм пае, джыдэдэм аугюо ильэсцыкIэ ыкIи рождественскэ мэфэкIхэм яхуулIэу арагъэшэштэштэр. Геническэ щыпсэурэ кэлэцIыкIухэм апае шуухафтын мин 12,5-м ехъу атлупшишт. Херсон хэкум къикIыжыгъэ кэлэцIыкIухэм джаш фэдэу шуухафтынхэр аратыштх. Мы Іофгырэ фэгъэхыгъэу КъумпIыл Мурат къызэрIуагъэмкIэ, хабзэ зэрэхъуягъэ, ильэсцыкIэ шуухафтын IашIухэр а 1 — 4-рэ классхэм ацеджэхэрэм зэклэми алокIэх. Анахьэу анаэ зытетыштхэр зипсаунгыгъэ щыкIагъэ зиэ сабийхэр ары. Мыхэм апае шуушIэ ильэсцыкIэ мэфэкIхэр зэхашэх.

ИЭШЫИНЭ Сусан.

ИЧЫГУЖЬ ЛЪЫХЪУЗЭ...

Тильэпкъэгъоу хымэ хэгъэгу щыпсэурэ пэпчь ичыгужь кызэрингээжьырэ гьогур зэфэшхъасф.

Зыхэм яшыләнгъе нәмык¹ шылыкъеу зэпирагъэзеныш, Кавказым къагъэзжынәу ра-хъухъе, ар гъоуг кіек¹, аущтәу къэк¹жыгъеу зыц¹ къеплон плъек¹ыштыр мак¹еп. Нәмык¹ ушъхъагъу зиләхэр ехъырәхъы-шәх, уахътер зепащи. Ареу щытми, нәмык¹ шык¹әм тетыми, ячыгүжъеу адигәхәм ным фадәрәм иджемакъе нәбгыре дәлч¹ ытхан¹умә ит.

ныгъехэр зы сыхъатк¹ къэткү-хъэгъагъе. Ахәм анах иныгъе-хэр Хушние, Мансура, Джусей-за, Муйсие, Кунейтра, Саль-манийе, Айн-Зиуан. Сирием адигәу исхәм яапәрә кітхы-кыжынәу 1935-рә ильесым щыңағъем кызыеригъянәфәгъ-яэмк¹, Джолан икъодж¹ 12-мә Кавказ имухъаджырхәм ате-кыгъехәу унәгъо 1400-рә аты-псаштырь. Мәфих заом ылак¹

2007-рэ ильэсүм ибэдзэогыу маз. Джолан Iуашхъэхэр...

1967-р эйлэсэн мэфиж зауыл щүкүагээм ыпеклэ Сирием хахьштыгээ чылгэл аярээр куагъэх Адыгэим ит поселкэү Инэм иклэлцүйкү къэшьокло ансамблэү «Нэфымрэ» гъэзэтэү «Адыгэ маќэм» икорреспондентэ. Мы йашхъяхээм адыгэ къудажуу атэтыгъэхэм къака-

штагъэр цыфэу щыпсэүштыгэхэм кызабгынэм, бульдозеркэар зэригээжкыгтагь. Быслымэн динир зыщыхъяэл Сирием ежхэм яшлонгъоныгээкээклюжыгтэхэм кважээжкынену агу къэмыйкиным пае унэхэри, чынгхатхэри, сэнэшхээшалхэри шим шиншишнэхэри

... Кыуджэу Айн-Зиуан икъэхальэу пстэумэ ауж тыкъызыщы-ууцгъэр шъофым ит. Кондэзырызхэр ольэгъух, фэбэшхомыгъэгъульэ уцхэм гъучычыр угукъагъэкы. Шыыпкъэу къеслон, уеъзьщынэ... Тыдэ упльагъэмий, мыжъосынэу къашхъэхэм атырағъэуцугъэхэр ары плэгэбу-рэр. Мыш хъадэгъур псэм щигеклиягъ. Мыжъохэр зэрэшыгъэхэмки, шьоу зэрэггэллагъэхэмки зэфэшхъафых, нахьы-бэхэм атетхагъэр къахэшы, ауаралыбзэр умышшэрэмэ пчыагъэхэм анэмьки къыбгурую-рэп. Фэбэшху нахь мышэми, тымыгулэу къашхъэ пэпчь теклонларг. Цыкыл дэдэхэмий уалокилэ, ахэр бэ хъүхэрэп, ау нэ-гээни иштээсээ.

— Пжа. Джодан тетыпъа къуа-

джэу Айн-Зиуан сыйкыышыгуль — ысыагъ кызызхэкъыгъэрхэр, ылтапсэ зэргийгээтымэ шо-игьто джырэблагъэ хы Шүүцээшүү Шапсыгъэм къэклогъэгъэ ильзэс 75-рэ зыныбжы Алайдун Абди. Ныбжээу хэхэлтэйн ыпкъ кынкээу, ерагъеэр maklo, ау ѿтми, кын пистэур кызызчиличным фехъязыр.

кызыэпчиным фэхъазыр.
Алаудин иллакъо итариыхъ-
дэгъо ешэ. Ятэж ятэ Кавказ
заом ыуж иунагъо игъусэу азэ.
Осмэн империем зэрифэгъа-
гъэр, нэужым Сирием зэр-
клюжыгъагъехэр, илахылхэм
ашхъе кырыкъягъэр зэкъ-
хэзьгэе имылэу къеуатэ. Зыгъэ
гумэкъирэ закъор иллакъо щыш
Кавказ кынагъэмэ ары.

— Сятэжъ ятэу Шапай пла-
къом къыхэкъыгъэ Сахыц Омар
Резе къеләцъыкъуиту, Абдириз
Бакирэ, игъусәхэу хымэ хэ-
гъэгу къожыгъагъэ, — ыlyагъ
Алаудин. — Сятэжъ ыцәкъэ сэз
Абдир лъэкъуацъяу сштэжъыгъ.
Джыри сыкъаләэззэ летчик сы-
хъунэу исхъухъягъагъ. Ащ пае
дзэ-воздушнэ академиөу Дамаск

Уәшыгъэ *Klyuchikhem* ястыгъ,
старшэ лейтенантым щезгъажы,
генерал-лейтенантэу отставкэм
сыйкуагъ. Цы ыкы тын зэфэшь-
хъафыбэ кысфагъашошагъ.
Ахэм анах шыхылэр Сирием

идзэхэм я *Лыхъужъыцэр* ары.
Алаудин Шапай километри
10-кэ Дамаскэ пэчыжьэу ѿйт
къэлэ цыклоу Дума щэпсэү.
Отставкэм зышыгэр бэшлагье.
Унэгьо лужьу ил, ишхъяэгүсэргэ
ежьынра дашааньбл задалгүй.

— 1974-рэ ильэсүм аපэрү
Советскэ Союзым сыкъэктольгыагь, — кыбыуагь аш, иныдэлт-
фыбзакъэ дэгүү дэдэү, урысы-
бзээки кыбгурылонэу гүшүй-
зэ. — Сыкъызхэкъыгэхэм ячы-
гужъ сыкъэктонэу сыкъэхъопсы-
щтыгъ, ау сфэгтэхъущтыгъэл.
Джы мары, сынныбжъ хэктола-
гыэу кызыдэхъуг. Ареу щитми,
ар насыпигь. Ти Хэгъэгou сы-
къызхэкъыгъэ ляжомъ щыщи-
бэхэм альэгүнэу зыкъэхъопсы-
щтыгъэхэр бгъашэгъоню дахэ.
Кызыэрэсон гүшүйэ къэзгъоты-
рэл, ау мыр нэмикл шыныкъэу
Баганы э

Алаудин ПсышұараК сыйхат
заул ныләп зәрәштылғаң. Гү-
хәкімі, хы Шуціә یушъо Шапсы-
тъе илахылың зылары ригъота-
гъәп. Шапай лъэкъуаңціәр хы-
Шуціә іушъом шыләжъәп. Нә-
ужым ад Адыгейим, етіланз Къә-
рәшшә-Щерджеәсым, Къәбәртәе-
Белькъарым, қлонан шынтың

Хъаклэр Адыгэ Хасэм иофис щылағь, аш ипащәхэм alyklarъ, адыгэ күлтурәм и Гупчи зәри- гъельзегъуғь. А уаҳтәм Шъачәрә Tlопсә районымрә яныбжы- кләхәр зәлүзыгъекләгъе фести- валәу «Родники» зыфиорэр клощтығь. Аш ихъэклә гъәшто- гъацлэр Алайдин къыфагъе-

шъошагъ.
Гукъекъыжъ фабэхэм ямыза-
къоу, яльзепкъ ижкыкъе культурэу
илагъэр шу зылтэгъурэ кэлэ-
цыкъухэм ягуфбэнэыгъи зыди-
хыжъыгъ. Инуагъо ригъэлтэгъун
икъун зэриугъоигъэр ежымы
къыхижъыгъ. Кавказ ижъ къа-
бзэу къыщаагъэр, шапсыгъэхэр
пгубэнэыгъэшхо ахельзэу зэрэ-
пгэйлокъыгъэхэр щэлэфэкъе ыгу

НҮҮРЭС Аялар

Насыпышоу зельйтэжьы

Сыд фэдэрэ лъэхъани лэужхэм ягъесэнгэ-
пүнгэ анахь мэхъанэ зиlhэм ашыц.

Шүлпэктэо Сарет кэлээгэдэжэ сэнэхъятым ишцээнэгээ рипхыгээ, зы мафэрыкэмьигжжээ, фэшьынкъэу ильэс 50-рэй рүлэжжагь. Непэ ар поселкэу Яблоновскэм щэпсэу (Шъаомэ яныс) ильэс 83-м ит.

Сарет 1940-рэе ильэсүүм ит. Шын-дэгий дээсыгээр Шүүпэктэо Мэддинэрэ Хяалимэтрэ яунаагь кийхъухагь. Мэзийбл нахь ымыныбжьеу ятэ Хэгээгү зэөшхом аши, хэкдогагь. Тыр зышхъа-рымытыж сабыир шүузбээр къэнэгье Хяалимэт ыптугъ, ылэжьыгъ, ригъэджагь.

Гурыт еджаплэр къызызыхым
Андырхье Хүснен ыңғыз зыхыны-
ре кіләзегъеджे училиштым
чахы диплом плыныжыкъэ къы-
ухыгъ. Иапэрэ юфшын къуаджэу
Щындые убләпіл классхэмкіе
кіләзегъаджэу щыригъажыагъ.
Юф ышшәэ кіләзегъеджे инсти-
тутиры къуахыжыгъ. Гъезсэ-
фигъю уахтэр къесыифе посел-
кэу Яблоновскэм дэт гурыт
еджаплэу N 5-м щыләжьагъ, ащ
ыуж Яблоновскэ политехническэ
колледжым ильяс 12-рэ юф
шишлагъ. Бәмыйшшәу ащ гүшүшл-
пүх сиғаҳулы.

— Кілэеғъеджэ сэнэхъатыр хәиҳи, иклюачи һъехъыфэ урыглэжсагъ, сидэушиштэу аи կъыхэ-пхынэу хъүгъя?

— Сигупсэхэр зэкіэ кілэ-
еъзджагъэх, ѿысэ зытесхыштыр
багъэ. Сыкъызхэкыгъэ Шула-
кіохэмкэ сятэшыри, сятэшы-
пхъум ыпхъуи кілэзгъеджагъэх,
сыкъызхэхъэгъэ Шъаохэм, сипщ
ышнахъыкитүре ежь иунагъо-
ре кілэзгъеджэ 12 къытхэ-
кыгъ. Сипщикуу Шъэо Рэ-

щыдэ Адыгейим щызэлъашэ, «Адыгейим и Щытхъузехъ» зы-филорэ медаль къыратыгъеу, тарихъ шлэнгъэжэмкэ доцентэу Краснодар культурэмкэ институтэу дэтым идеканэу ильэс 21-рэ юф ышлагъ. Си-нысэгъухэу Сарэрэ Маретрэ кіэлэе гэжагъэх. Сипщикъо Мэдини ар исэнэхъатыгъ, директорыгъ. Сипщикъа нахьыкэу Чэрымэ, аш ишхъэгъусэу Тэ-марэ, ахэм ябынхэри, сэ си-пшьашъэу Разыяти мы сэнэхъатыр къыхахыгъ. Сянэ ятэш нахьыкэ Египет щеджагъ, дэ-сыгъ, юф ѿшилагъ. Хъаджэ хъугъэу, кіэлак!эу къакуи, «ліакъом щыщ езгэджэн амал» си зелом, сятэжк ик!элэ нахьыкэу Хъаджмэт ильэситф нахь ымыныбжъэу ритыгъягъ ык!и шыригъэджагъ.

— УиЮфиIэн зэребгъэ-
жьэгъагъэр угу къэкIы-
жьса? КIэлэцIыкIухэм
сыдэуущтэу зыкъябгъэ-
штагъа?

— Щынджые гурыт еджап!эм апэрэ ильэситгүм сицылэжьагь, нэбгырэ 32-рэ исигъ сикласс.

Сянэшыпхүм дэжь сисыгъети, нэбгырэ 12 фэдиз гүнэгъю щысыгъэх, джахэр пчэдыхырыэ садэжь къаклохэти, зысэгъэхъа-зырыфэ кысажэхэти, чэтыжье-хэм чэтыкъуртэр зэратеубгъуа-гъэм фэдэу сатеубгъуагъэу, сауж итыхэу еджапэм тыкло-щтыгъ. Шу дэдэ сальэгъущтыгъ, сэри сльэгъущтыгъэх. Сакыхэ-мышщу сэри, сыцыкъужьыеу ашыпхунахыжьым е явшъэ-шьэгъум фэдэу зэрэштыгъэр дэгъоу сигу къэкижьы.

зэгүрьгээлгэшүүх. Зы чыл
кыыдэкыпъехэу, зы хабблэ кыы
текыгъехэу бэ зы классын
исыгъэр. Сыгу къэкыжбы, кэл
лэццыкү горэм буквэхэр ышээу
ау еджак! эзгэшлэн сымы
льэк!еу, «сыд есшлэшт?» сэлж
ильэссык!эр кызыэрэссыгьагъэр.
Зыгъэлсэфыгъо уахътэм ты
кыызек!ыжым, къеджэ. «Сы
дэущтэу кыылэк!ехьагъ?» сүлж
янэ сзызууччым, адигэ гъэзеты
ышти, ежь-ежырэу зэпигъа
хъозэ къеджагъэу ыуагъ. Джав
фэдэхэри кыыхэк!ыгъ апэр
ильэсхэм.

Зэкэе езгэджагъэхэм сафээ
раз! «Для этого стоило жить!
cлоуи къыхэкыгь бэрэ. Къыс-
lyukIхэу, Iappl къысащэкымз-
сэркэе ар голпэшхо мэхьу.

— Адыгэ бзыльфыгъэм
пижвэдэкIыжь ин ехьы:
сабыйхэм япIун, ялэ-
жынин, шыхвэгъусэр, уна-
гъор... КIэлэегъаджсуу
улэжьэнир къинигъеба?

— Кіләеғъаджэу уләжъены, лашәхәп, еджапәм тоф зэрэ

шыпшлэрээр маклэ, сыхьатиллынылэп, ау укызызыклоjkыкэ, уахьтэр пфикъурэп урокхэм зафэбгъэхъазырыным пае. Клэлэджа kлохэр зэклэ зэфэшьхъафых, унэгьо зырызэмэ къарэкльих, ау о угуклэ уклэгушлоу, уфае зыхъуклэ къыбдэмыхъун шылэп. Сэдэгьу дэдэу къыздедэлгэ си-шьхъэгүйсэ. Типшьэшьэжье дэгьоу зэдэтпүль.

Шүпэкло Сарет илъесыбэм
лоф зыдышшэгээ ежь фэдэ кээ
лээгъаджэхэм ныбджэгъуныгъээ
джы къызнэсигъэми адзыз-
рехъэ. Хъалэштэ Сулиетрэ Са-
ретрэ зэпшшэгъуух, лоф зэ-
дашлагъ, зэшыгыупшэхэрэл, бэрэ
зэлоклэх, зыщылэжъэгъэхээ
лъэхъянхэр, рагъэджэгъэ кээ
лэеджаклохэр агу къагъэкы-
жых.

— Апэрэ мафэхэм къаще гъэжьагъэу шылткъэныгъэ зыхэльэу, зиһофшэн фэшагъэу, сабийхэр шу зыльтэгүрэ клэлэгъаджэу зэрэцчытим, сыныбжыклагъ нахь мышлэми, гулыштэгъагъ. Клэлэгэгэдже нахь хылжхэм нахь такырыплэй ахэм ялоф зэрэгтээпсырэм фэ

дэу тэри тшы тшоигъюу яурокхэм тач!эсэштыгъ, джаущтэу едъэжъягъагъ. Бэкlaэрэ Саретрэ сэрырэ гурыт еджаплэм юф щызэдэтшlaаъзу МКъТУ-м иколледжэу Яблоновскэм дэтыр къызыззéуахым, адыгабзэр язгъэхынэу къысэдджагъэх. Аши ильэс бэкlaэрэ тышызэдэлэжъагъ. Тиакъыл зэтэфэу упч!эжъэгъу тызэфхэуцтми, тиофшэнкli, тищыlaкакли джы къыз-нэсыгъэми тызэхахъэ. Сарет фэшъхъафэу джыри нэбгырэ зыхы-зыбл тыхъоу, к!элэгъаджэхэу бэрэ тызэлоклэ, зэцьиц шыыпкъе тыхъуగъэу тикъини, тихъяри зэдэтэлэты. Цыцфхэм шу альэгъухэу, яшьыпкъагъэ, яцыыфыгъэ агъэлъаплэу, лэнэтэ дэгъухэр ялхэу ригъэджагъэхэм бэу ахэт, ахэр къыльэклох шхъэк!эфэнгъэшхо къыфаши, — elo Хялэшта Сулиет.

— **бэлэнтэй Сүлиет.**
Саретрэ ишхъягыусэй Ислам-
хынлэрэ Клэзегъяджэ сэнэхьа-
тыйм даклоу унэгто пытэ зэда-
шлагь, пшьэшье дахэ зэдаплугь.
Разиет Мамыйхэм яныс, янэрэ
ятэрэ ялъагьо рыхуагь. Ублеплэ
классхэмкээ Клэзегъяджэу
ицштхү аригъялээ, Яблонов-
скэм дэт гурыт еджаплэу Н 5-м
ильэс 30 хувгүэу тоф щешлэ.
Щылэнгъэр, идуний къэзгъе-
дэхэрэ пхьорэлльхэри Сарет
ыгъотыгъэх. Ахэм ягъэхьягъэ-
хэмрэ тофыгьо дахэу зэрхьэ-
хэрэмрэ гухахьо ахегъуватэ,
клиачэ кырыаты.

— Сянэ күләегъеджагъ. Си-
цыктугъом къышегъэжъагъэу
сигу рихыштыгъэ а юфшэнэр,
сэри а сэнэхьатыр хэсхынэу
хуугъэ. Сыдигъуи шэн-хэбзэ
дахэхэр къысхилхъаным пы-
лыхыгъ, дисциплинэ схэльэу
сигъесагъ, сэри джащ фэдэу
сикланэхэр сэплух. Бэрэ ташь-
хъагъ итынэу, иххорэльфхэм
ясабыйхэр ригъеджэнхэу тыфай,
— elo ипшъашъэу Мамый

Шүлпэктэй Сарет насыпышлоу зөлтэйтэжбы. Үгүкіэ кыыхыгээ кіләеъзджэ сэнэхъатыр ишүйен-ныгээ цыригьоготу. Ипшашмы сэнэхъатыр кызыэрэхихыгъэм рэгушхо. Ипхъорэлъф на-хыяжъэу Салбый гурты еджалпіэр дышъэ медалькіэ кыуухыгъ, Краснодар апшъэрэ гъесэннигъэ щызэргиэзгэтигъ, диплом плыжъ кыләкжыгъэу энерге-тикэу іоф ешіэ. Налбый гурты еджалпіэр дышъэ медалькіэ кыуухи, ари университетым чәхъаягъ. Ахэм ягъехъаягъэхэм ащэгушукы, насыпигъэу зы-фельзэгүжы.

Щытхуу хэлъеу илофшэн зэргийгээцэктагьэр къаушыхъаты щытхуу тхылъеу илэхэм. Ахэм аашишчуу «Кэлээгъэджэ иофшэнный иветеран» зыфиорэ цэльяап!ер 1987-рэ ильясым къыфагъашьошаагь, АР-м гэсэнгъэмрэ шлэнгъэмрэк!э и Министерствэ и Щытхуу -тхыль 2001-рэ ильясым къиратыг.

НЭГҮЭРЭКЬО Саниет.

Дзюдор, щыныгъэр

Альярэгъум щыбатыр

— Пшыжъхъаблэ сыйкъышы-
хууль. Сиклэпэцьыктугъор зыщы-
клогъэ куаджэм сыйдеджээ
спортыр сыгу рихыгъ, — кье-
иатэ Датхъужь Алый.

— Куаджэм дэсхэр
нахыбэрэмкээ футбол, волейбол, баскетбол, дзюдор
сыйдэүүтэу кынхэнхинэу хуульга?

— Футболыр, фэшхъаф спорт льэпкъхэр сшыгъашэгъоных. Магээ горэм синибджэгъо Орден Заур сиригүсэу Пшыжъхъаблэ дзюдомкээ зыщызыгъесэрэ кланхэм салыктагь. Адыгэ Республикэм изаслуженэ тренерэу Нэджыкко Рустлан япащэу сийкоджэгъхэр зэрэбанхэрэм сильтигъагь. Тренерыр, Орден Заур кызысэушыйхэм, бэнаплэм сийклоу езгэжьагь.

— Аэрэ мафхэм сыда ахахьэу кыбгуройло ишигъуагъэр?

— Дзюдор бэнекээ кьодырап, бэмэ уафгъасэ. Щыныгъэм нахышоу ухещэ. Дзюдомкээ зэнэкъокуухэм уахлажьээз гум ихыкыгъэр гүшүйлээ квэпилтэн умылъэкытэу кысцыхъу-
щыгъ. Гүшүйлэр нахь маклэ пшы-
зэе пкантайлоу кылохырэр нахыбэ
зыхъукээ, узыфежьагъэр кын-
дэхъущтэу спытэцгыгъ.

Узэлъэкыжыныр нахыши

— Алы, мэфэ заулэкээ узэлъэбэжьем, Урысыем и Кубок дзюдомкээ уфэб-
нагь, аэрэ чынгээр кын-
дэхъыгъ, тыфэгүйло.

— Тхуаугъэпсэу. Зэклэ кын-
дэхъущтэу сафэрэз.

— Килининград зэнэкъо-
куур зэрэцкыгъуагъэм кын-
дэхъущтэу.

— Алырэгъум бэнэгьуи 6 шы-
сигагь, зэклэми теклонигъэр кын-
дэхъущтэу, аперэ чынгээр кын-
дэхъущтэу.

— Къэбэртэе-Бэлькъа-
рам, Ставрополь щыщ бэнекытумэ, Тюмень, Санкт-Петербург
яспортсменхэм уатеклуу, дышиэм уфэбнагь.

— Самарэ щыщ Артем Устемировым киёх зэлукэгъур дышиагь.

— Бэнэгьу уахтэр умы-
ухызэ зэклэ зэлукэгъур «къабзэу» кынхэнхинэу.

Адыгэ Республикэм дзюдомкээ спорт еджаплэу Кобл Якыубэ ыцээ зыхырэм зыщызыгъесэрэ Датхъужь Алый ильэсэу икырэм тиспортоман анахь дэгьуи 10-мэ ашыц.

Сыда ац ляласэ фэхъу- гъэр?

— Джырэ уахтэ Адыгэ Республикэм изаслуженэ тренерэу Беданэкъо Рэмэзан сипащэу зэнэкъокуухэм зафэсэгъехъазыры. Рэмэзан сышнахъижъым, сяэтэ фэдэу кынхэнхинэу. Алырэгъум сыйдэхъээкээ пытэу сыйцун зэрэфаем кынхэнхинэу тренером кынхэнхинэу сыйцүүшэрэп. Бэнэгьур теклонигъэр кынхэнхинэу пае кулаир, кулачлэр зэрэбгэфедэштэхэм Рэмэзан тафегъасэ. Зэлукэгъур пшыозыхырэм, утеклохын пшыэлкээ бэрэ кынхэнхинэу — аши Рэмэзан тафытэргэгъэпсэхъээ.

Артем Устемировым нахынээ уебэнэу кын- дэхъуагъга?

— Зэ кынхэнхинэу. Калининград тафытэргэгъур эсиймтэгъяа синибджэгъухэм кынхэнхинэу.

Гүгъэм ильэоянхэр

— Алы, Урысыем и Кубок нахынээ уебэнэу кын-
дэхъуагъга.

— Ильэс 23-м нэс зыныбжь-
хэм язэнэкъокуу Мыекьюапэ
шыкыуагъэм ящэнэрэ чынгээр
кынхэнхинэу кынхэнхинэу.

Калининград дышиэр кынхэнхинэу

— Ары, спортымкээ дунээ
класс зиэ мастерэу Шъяоцыкыу
Рустам Адыгейим ибэнаклохэм
япашэу щыгъигъ. Бэнэгьур ал-
тэгъэхъы, — тизэдгүшүйгъу-
льгээкытэу тренер цэрийлоу
Беданэкъо Рэмэзан. — Ти-
бэнаклохэр гъогу зытхъэхээлэ-
адыгэ быракыр зыдаштэ, зэн-
къокуум щагъэбайтэ. Адыгейим
и Лышхъаэу Күмплил Мурат
тыфэрэз. Спорт посузальэу ре-
спубликэм илэхэм япчагъэхъо.

Районхэм спорт еджаплэхэр кын-
дэхъущтэу. Куаджэм дэс ныб-
жыкэхэр физкультурам пын-
гээхэнхэм амалышуухэр ялэх.
Мыекьюапэ еджакло къаклохэрэм
тигуалэу юф адэтэшээ.

Шъяунаагъо спортыр зэрэцгээлъялъэрээр кын- дэхъуагъэн.

— Зэшилтээр зы пшыашъэрэ
тэххуу. Тянэ-тятэхэм спортыр
ашлэгээшгээ, ау сээх нэмэгк
спортышом хэхъагъэрэп. Кын-
дэхъущтэх, сийэхъагъэрэп кын-
дэхъущтэх — аши сээ кулачлэр
кынхэнхинэу.

Килограмм 90-м нэс кынхэнхинэу якун

уухт. Спортышом сыда
дэжэри кынхэнхинэу
нишигъор?

— Олимпиадэ джэгунхэм са-
хэлжээштэйр симурад шъхьа.

Еджэнхыр, сэнэхъятыр

— Адыгэ къэралыгъо уни-
верситетын физкульту-
рэмэ дзюдомрээ и Ин-
ститут ия 3-рэ курс
уущеджээ.

— Еджаплэм нахыпекээ ипэ-
шагъэу МГГТК-м паще фэхъуугъэ
Бгъашэ Айдэмээр, Институтын
джырэ уахтэ ипашэу Ахътао
Рустлан ишлэгээгъу кынхэнхинэу
зэрэзэпхыгъэхэм яхылгээгъэ
кынхэнхинэу тагъэгъуазэ. Адыгэ-
ир спортым нахышоу щагдээ-
шэнхэм тифагъасэ.

— Мигъэ спортышом гъэхъа-
гъэрэ щытгээгъэр къэралыгъо
гъэпсэкээ ишэу Адыгэир зыпсэ-
урээр илээси 100 зэрэхъурэм фэ-
тэгъэхъы, — тизэдгүшүйгъу-
льгээкытэу тренер цэрийлоу
Беданэкъо Рэмэзан. — Ти-
бэнаклохэр гъогу зытхъэхээлэ-
адыгэ быракыр зыдаштэ, зэн-
къокуум щагъэбайтэ. Адыгейим
и Лышхъаэу Күмплил Мурат
тыфэрэз. Спорт посузальэу ре-
спубликэм илэхэм япчагъэхъо.

Районхэм спорт еджаплэхэр кын-

Зэфэхъысийжъхэр

Адыгейим спортсмен, тренер
анахь дэгъухээ 2022-рэ ильэ-
сийм кынхэнхинэу ашыцхэу
Беданэкъо Рэмэзан, Датхъужь
Алы тигъээтеджэхэм ацлэхээ
тафэгушо, Адыгэ Республикэм
ицштэхуу спортышом нахь лягэу
шалэтийнэу афэтэло.

Мыекьюапэ бэнэпэлэ еджаплэм
пэдээлээшгээ, ау сээх нэмэгк
спортышом хэхъагъэрэп. Кын-
дэхъущтэх, сийэхъагъэрэп кын-
дэхъущтэх — аши сээ кулачлэр
кынхэнхинэу.

Сурэйтим итхэр: Беданэкъо
Рэмэзан, Датхъужь Алый.

Зэхээшагъэр
ыкыи кынхэнхин-
хээгъэр:

АР-м лээпкэ Йофхэм-
кээ, Йэклиб къэралхэм
ашыцхэу тильэпкээ-
тэхъэм адягяа зэлхы-
нагъэхэмкээ ыкыи
къэрэштэйр жууцээ
иамалхэмкээ и Комитет
Адрессыр:
385000
кь. Мыекьюапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыиэр:
385000,

кь. Мыекьюапэ,
ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм
къацхыэрэ тхыапхээ
зинчагъэрэ 5-м
емыхъэрээр ары. Са-
тырхэм азыгату 1,5-рэ
дэлтээ, шрифтээр
12-м нахи цыкынэу
шытэп. Мынхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэлхэгъэжъэлжыхъ.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зынчагъятыгъэр:
УФ-м хоутын йофхэмкээ,
телерадиокъэтын-
хэмкээ ыкыи зэлхы-
нагъэхэмкээ амалхэмкээ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
Чылэгъэлжъэлжъ
шалыг, зэраушчагъятыгъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зынчагъятыгъэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кь. Мыекьюапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэклэхэмкээ
4654

Индексхэр
П 4326
П 3816

Зак. 2289

Хэутынхы
узыгъэлхэнэу
шыт уахтээр
Сыхъятыр
18.00

Зынчагъятыгъэхъ
уахтээр
Сыхъятыр 18.00

Редактор шхъяэр
Мэшлэхээ С. А.

Редактор шхъяэр
игуадзэр
Тэү З. Дз.

Пшыэдэхъэжъ
зынхыэр
секретарыр
Тхъархъо А. Н.